РЕШЕНИЕ (ОВППС) 2022/597 НА СЪВЕТА

от 11 април 2022 година

за популяризиране на Европейската мрежа от независими експертни центрове по въпросите на неразпространението и разоръжаването

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за Европейския съюз, и по-специално член 28, параграф 1 и член 31, параграф 1 от него,

като взе предвид предложението на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност,

като има предвид, че:

(1) На 12 декември 2003 г. Европейският съвет прие Стратегията на ЕС срещу разпространението на оръжия за масово унищожение (наричана по-долу „Стратегията на ЕС за неразпространение на ОМУ“), глава III от която съдържа списък на мерките, които трябва да се предприемат както в Съюза, така и в трети държави за борба с разпространението на такива оръжия.

(2) Съюзът активно изпълнява Стратегията на ЕС за неразпространение на ОМУ и прилага мерките, изброени в глава III от нея, сред които е изграждането на необходимите структури в рамките на Съюза.

(3) На 8 декември 2008 г. Съветът прие заключения и документ със заглавие „Нови насоки за действие от страна на Европейския съюз в борбата срещу разпространението на оръжия за масово унищожение и системите за тяхната доставка“ (наричани по-долу „новите насоки за действие“), в който се посочва, че разпространението на оръжията за масово унищожение (ОМУ) продължава да бъде едно от най-големите предизвикателства пред сигурността, а политиката на неразпространение е съществена част от общата външна политика и политика на сигурност (ОВППС).

(4) В новите насоки за действие Съветът призовава компетентните състави и органи на Съвета, Комисията, другите институции и държавите членки да вземат конкретни мерки във връзка с този документ.

(5) В новите насоки за действие Съветът подчертава, че в действията си за предотвратяване на разпространението Съюзът може да се ползва от подкрепата, предоставяна от неправителствена мрежа за неразпространение, която обединява институции в сферата на външната политика и научноизследователски центрове, специализирани в стратегическите области на Съюза, като същевременно се доразвиват съществуващи полезни мрежи. Тази мрежа би могла да се разшири и да обхване институции в трети държави.

(6) На 19 ноември 2018 г. Съветът прие новата стратегия на ЕС срещу незаконните огнестрелни оръжия, малки оръжия и леки въоръжения и боеприпасите за тях, озаглавена „Гарантиране на сигурността на оръжията и защитата на гражданите“ — (наричана по-долу „Стратегията на ЕС за МОЛВ“). Стратегията на ЕС за МОЛВ замени приетата през 2005 г. Стратегия на ЕС за борба с незаконното натрупване и трафика на МОЛВ и боеприпаси за тях. Незаконните МОЛВ продължават да допринасят за нестабилността и насилието в Съюза, в непосредствено съседните му държави и в останалата част от света. Незаконните малки оръжия засилват въоръженото насилие и организираната престъпност, както и световния тероризъм и световните конфликти, като възпрепятстват устойчивото развитие и усилията за управление на кризи. Те дестабилизират цели региони, държави и техните общества и засилват въздействието на терористичните нападения. Поради това Съветът се е ангажирал да предотвратява и да се бори с незаконната търговия с МОЛВ и боеприпасите за тях и насърчава отчетността и отговорността по отношение на законната търговия с тях. Стратегията на ЕС за МОЛВ е съобразена с променената обстановка във връзка със сигурността, включително заплахата от тероризъм в рамките на самия Съюз, както и развитието в конструктивните и технологичните характеристики на МОЛВ, което се отразява върху капацитета на правителствата да се справят със заплахата. Тя е съобразена и с ръководните принципи на Глобалната стратегия на ЕС от 2016 г.

(7) На 26 юли 2010 г. Съветът прие Решение 2010/430/ОВППС ([1]) за създаване на Европейска мрежа от независими експертни центрове по въпросите на неразпространението, в което се предвижда, че техническото изпълнение на решението се осъществява от Консорциума на ЕС по неразпространението (наричан по-долу „Консорциумът“).

(8) Изборът на Консорциума като единствен бенефициент на безвъзмездни средства в този случай е обосновано от желанието на Съюза, с подкрепата на неговите държави членки, да продължи плодотворното сътрудничество с Европейската мрежа от независими експертни центрове по въпросите на неразпространението, което допринася за изграждането на обща европейска култура на неразпространение и разоръжаване и способства за разработването и оформянето от Съюза на политики в тези области, както и за по-видимо присъствие на Съюза. Самата същност на Консорциума, който дължи съществуването си на Съюза и зависи изцяло от неговата подкрепа, налага да се осигури финансиране в размер на 100% в този случай. Консорциумът не разполага с независими финансови ресурси или с юридически правомощия да набира други средства. Освен това Консорциумът е създал ръководена от шест експертни центъра мрежа, която обединява над 100 експертни центъра, изследователски центрове и университетски департаменти, която обединява почти целия неправителствен експертен опит в областта на неразпространението и разоръжаването в Съюза, включително организации във всички държави членки.

(9) На 10 март 2014 г. Съветът прие Решение 2014/129/ОВППС ([2]), с което удължи с три години популяризирането и финансовата подкрепа от страна на Съюза за дейностите на Европейската мрежа от независими експертни центрове по въпросите на неразпространението и възложи на Консорциума техническото изпълнение на това решение.

(10) На 3 април 2017 г. Съветът прие Решение (ОВППС) 2017/632 ([3]), с което се удължава срокът на действие на Решение 2014/129/ОВППС, за да се даде възможност изпълнението на дейностите да продължи до 2 юли 2017 г.

(11) На 4 юли 2017 г. Съветът прие Решение (ОВППС) 2017/1195 ([4]), с което срокът на действие на Решение 2014/129/ОВППС се удължава от 3 юли до 31 декември 2017 г. с цел да се даде възможност за организирането на голяма годишна конференция по въпросите на неразпространението и разоръжаването през 2017 г. и да се осигури непрекъсната поддръжка и актуализация на интернет платформата на Консорциума.

(12) На 26 февруари 2018 г. Съветът прие Решение (ОВППС) 2018/299 ([5]), с което удължи с три години продължаващата работа по популяризирането и финансовата подкрепа от страна на Съюза за дейностите на Европейската мрежа от независими експертни центрове по въпросите на неразпространението и възложи на Консорциума техническото изпълнение на това решение.

(13) На 16 април 2021 г. Съветът прие Решение (ОВППС) 2021/648 ([6]), с което срокът на изпълнение на Решение (ОВППС) 2018/299 се удължава до 17 май 2022 г. поради трудности, свързани с изпълнението, вследствие на продължаващата пандемия от COVID-19,

---

([1]) Решение 2010/430/ОВППС на Съвета от 26 юли 2010 г. за създаване на европейска мрежа от независими експертни центрове по въпросите на неразпространението в подкрепа на изпълнението на Стратегията на ЕС срещу разпространението на оръжия за масово унищожение (ОВ L 202, 4.8.2010 г., стр. 5).

([2]) Решение 2014/129/ОВППС на Съвета от 10 март 2014 г. за популяризиране на европейската мрежа от независими експертни центрове по въпросите на неразпространението в подкрепа на изпълнението на Стратегията на ЕС срещу разпространението на оръжия за масово унищожение (ОВ L 71, 12.3.2014 г., стр. 3).

([3]) Решение (ОВППС) 2017/632 на Съвета от 3 април 2017 г. за изменение на Решение 2014/129/ОВППС за популяризиране на европейската мрежа от независими експертни центрове по въпросите на неразпространението в подкрепа на изпълнението на Стратегията на ЕС срещу разпространението на оръжия за масово унищожение (ОВ L 90, 4.4.2017 г., стр. 10).

([4]) Решение (ОВППС) 2017/1195/ОВППС на Съвета от 4 юли 2017 г. за изменение на Решение 2014/129/ОВППС за популяризиране на европейската мрежа от независими експертни центрове по въпросите на неразпространението в подкрепа на изпълнението на Стратегията на ЕС срещу разпространението на оръжия за масово унищожение (ОВ L 172, 5.7.2017 г., стр. 14).

([5]) Решение (ОВППС) 2018/299 на Съвета от 26 февруари 2018 г. за популяризиране на Европейската мрежа от независими експертни центрове по въпросите на неразпространението и разоръжаването в подкрепа на изпълнението на Стратегията на ЕС срещу разпространението на оръжия за масово унищожение (ОВ L 56, 28.2.2018 г., стр. 46).

([6]) Решение (ОВППС) 2021/648 на Съвета от 16 април 2021 г. за изменение на Решение (ОВППС) 2018/299 за популяризиране на Европейската мрежа от независими експертни центрове по въпросите на неразпространението и разоръжаването в подкрепа на изпълнението на Стратегията на ЕС срещу разпространението на оръжия за масово унищожение (ОВ L 133, 20.4.2021 г., стр. 57).

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

1. С цел да се допринесе за засиленото изпълнение на Стратегията на ЕС за неразпространение на ОМУ и на Стратегията на ЕС за МОЛВ, които се основават на принципите на ефективния многостранен подход, предотвратяването и сътрудничеството с трети държави, продължаващото популяризиране и подкрепа за дейностите на Европейската мрежа от независими експертни центрове по въпросите на неразпространението и разоръжаването се удължават с цел да продължи работата по изпълнението на следните цели:

а) да насърчава политическия диалог и диалога по въпросите на сигурността, както и обсъждането в дългосрочен план на мерките за борба с разпространението на ОМУ и системите за тяхната доставка, в рамките на гражданското общество, и по-специално в експертните, научните и академичните среди;

б) да осигурява възможност на участващите в съответните подготвителни органи на Съвета да провеждат консултации с мрежата по въпроси, свързани с неразпространението, разоръжаването и контрола върху износа на оръжие, и да се позволи на представителите на държавите членки да участват в заседанията на Консорциума;

в) да служи като полезно подготвително звено за действията на Съюза и международната общност, свързани с неразпространението и разоръжаването, по-специално чрез представяне на доклади и/или препоръки на представителите на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (ВП);

г) да допринася за по-добрата осведоменост на трети държави за предизвикателствата пред неразпространението и разоръжаването и за необходимостта от сътрудничество със Съюза и в рамките на международни форуми, по-конкретно Организацията на обединените нации, за предотвратяване, възпиране, спиране и по възможност премахване на програмите за разпространение, които пораждат загриженост в световен план;

д) да допринася за натрупването на експертен опит и институционален капацитет в експертните групи и правителствата в Съюза и в трети държави по въпроси на неразпространението и разоръжаването, включително чрез подобряване на образованието в тази област, повишаване на осведомеността сред младите поколения и насърчаване на следващото поколение изследователи и специалисти в областта, особено жените, както и в сферата на естествените и техническите науки.

2. Подкрепяните от Съюза проекти включват следните конкретни дейности:

а) осигуряване на средства за провеждане на големи годишни конференции с трети държави и гражданското общество по въпросите на неразпространението и разоръжаването с цел обсъждане и набелязване на по-нататъшни мерки за борба с разпространението на ОМУ и системите за тяхната доставка, както и взаимносвързани цели по разоръжаването, а също и справяне с предизвикателствата, свързани с конвенционалните оръжия, включително противодействие на незаконната търговия и прекомерното натрупване на МОЛВ и боеприпаси за тях. Освен това конференциите ще популяризират в международен план Стратегията на ЕС за неразпространението на ОМУ и Стратегията на ЕС за МОЛВ, както и ролята в тази насока на институциите на Съюза и експертните центрове в Съюза с оглед на повишаването на видимостта на политиките на Съюза в тази област и представянето на доклади и/или препоръки на представителите на ВП;

б) осигуряване на средства за организиране на годишни консултативни срещи между представители на институциите на Съюза, представители на държавите членки и експерти с цел обмен на мнения по основни въпроси и тенденции от решаващо значение в областта на разоръжаването, неразпространението и контрола върху износа на оръжие с оглед на представянето на доклади и/или препоръки на представителите на ВП;

в) осигуряване на средства за организиране на ad hoc семинари за експерти и специалисти, работещи в тази област, относно целия спектър въпроси на неразпространението и разоръжаването, обхващащи едновременно неконвенционалните и конвенционалните оръжия, с оглед на представянето на доклади и/или препоръки на представителите на ВП;

г) осигуряване на средства за изготвяне и публикуване на ориентационни документи по теми в рамките на мандата на Консорциума, в които се представят политически и/или оперативни варианти на политиката;

д) осигуряване на средства за постоянно повишаване на осведомеността, образование и развиване на експертен опит и институционален капацитет в областта на неразпространението и разоръжаването, на експертните групи и правителствата в Съюза и в трети държави чрез:

— поддържане и по-нататъшно разработване на курс за електронно обучение, обхващащ всички съответни аспекти на неразпространението и разоръжаването;

— организиране на стажове в областта на неразпространението и разоръжаването за дипломирани студенти или млади дипломати от Съюза и от трети държави;

— продължаване на Програмата за менторство и Инициативата за младите жени и следващото поколение ;

— организиране на годишни учебни посещения в Брюксел за участниците в Програмата на ООН за стипендианти по въпросите на разоръжаването с цел насърчаване и повишаване на видимостта на политиките на Съюза в областта на неразпространението, разоръжаването и контрола върху износа на оръжие;

— организиране на курс на обучение за повишаване на осведомеността относно рисковете, свързани с разпространението, включително произтичащите от развитието на науката и технологиите, сред студенти в областта на природните науки;

е) осигуряване на средства за по-нататъшно поддържане, управление и разработване на интернет платформа и свързани с нея профили в социални мрежи за улесняване на контактите, осигуряване на единствено по рода си средище за европейски научни изследвания в областта на разоръжаването и неразпространението, популяризиране на Европейската мрежа от независими експертни центрове по въпросите на неразпространението и разоръжаването, установяване на контакти със световната общност за неразпространение и разоръжаване и насърчаване на предложенията за обучение на Консорциума, както по отношение на учебните курсове на място, така и на електронното обучение.

Подробно описание на проектите се съдържа в приложението.

Член 2

1. ВП отговаря за прилагането на настоящото решение.

2. Техническото изпълнение на дейностите, посочени в член 1, параграф 2, се осъществява от Консорциума, който се състои от: Fondation pour la Recherche Stratégique (FRS), Peace Research Institute Frankfurt (HSFK/PRIF), International Institute for Strategic Studies Europe (IISS-Europe), Stockholm International Peace Research Institute (SIPRI), International Affairs Institute (IAI) в Рим и Vienna Center for Disarmament and Non-Proliferation (VCDNP). Консорциумът изпълнява тази задача под ръководството на ВП. За тази цел ВП сключва необходимите договорености с Консорциума.

3. Държавите членки и Европейската служба за външна дейност предлагат приоритети и теми, които са от особен интерес за извършваната в научноизследователските програми на Консорциума оценка, които да бъдат разглеждани в работни документи и по време на семинари, в съответствие с политиките на Съюза.

Член 3

1. Референтната сума за изпълнението на проектите, обхващащи дейностите по член 1, параграф 2, е в размер на 4 700 000 EUR.

2. Разходите, финансирани чрез посочената в параграф 1 сума, се управляват в съответствие с процедурите и правилата, приложими към общия бюджет на Съюза.

3. Комисията осигурява надзор за правилното управление на разходите, посочени в параграф 1. За тази цел Комисията сключва с Консорциума споразумение за отпускане на безвъзмездни средства. В споразумението се предвижда, че Консорциумът следва да осигури видимост за приноса на Съюза в съответствие с неговия размер.

4. Комисията полага усилия да сключи посоченото в параграф 3 споразумение във възможно най-кратък срок след влизането в сила на настоящото решение. Тя информира Съвета за всякакви трудности в хода на този процес, както и за датата на сключване на споразумението.

Член 4

1. ВП докладва на Съвета за прилагането на настоящото решение въз основа на редовни доклади, изготвяни от Консорциума. Тези доклади представляват основа за оценката, извършвана от Съвета.

2. Комисията докладва за финансовите аспекти на проектите, посочени в член 1, параграф 2.

Член 5

1. Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

2. Срокът на действие на настоящото решение изтича 36 месеца след датата на сключване на споразумението, посочено в член 3, параграф 3. Срокът му на действие обаче изтича шест месеца след влизането на настоящото решение в сила, ако посоченото споразумение не бъде сключено до този момент.

Съставено в Люксембург на 11 април 2022 година.

За Съвета
Председател
J. BORRELL FONTELLES

ПРИЛОЖЕНИЕ

ПРОЕКТЕН ДОКУМЕНТ

Консорциум на ЕС за неразпространение на оръжия и разоръжаване (фаза IV) – HR(2022) 34

17 януари 2022 г.

Консорциумът на ЕС за неразпространение на оръжия и разоръжаване (EUNPDC) беше създаден от Съвета на Европейския съюз с цел изграждане на европейска мрежа от независими експертни центрове, която да насърчава политическия диалог и диалога в областта на сигурността, както и обсъждането в дългосрочен план на мерките за борба с разпространението на оръжията за масово унищожение (ОМУ) и системите за тяхната доставка. Този диалог обхваща и въпроси, свързани с конвенционалните оръжия, включително малките оръжия и леките въоръжения (МОЛВ). Проектът беше стартиран през 2010 г. с Решение 2010/430/ОВППС на Съвета, след което ЕС поднови подкрепата си за още две негови фази — през 2014 г. (с Решение 2014/129/ОВППС на Съвета) и през 2018 г. (с Решение (ОВППС) 2018/299 на Съвета). Изпълнението на фаза III ще приключи през май 2022 г.

Понастоящем в състава на EUNPDC влизат: Фондацията за стратегически изследвания (Fondation pour la Recherche Stratégique, FRS), Институтът за международни отношения (Istituto Affari Internazionali, IAI), Международният институт за стратегически изследвания (International Institute for Strategic Studies, IISS), Институтът за изследване на мира във Франкфурт (Peace Research Institute Frankfurt, HSFK/PRIF), Стокхолмският международен институт за изследване на проблемите на мира (Stockholm International Peace Research Institute, SIPRI) и Виенският център за разоръжаване и неразпространение (Vienna Center for Disarmament and Non-Proliferation, VCDNP). През годините Мрежата се разшири до 104 члена — експертни центрове, изследователски центрове и университетски департаменти, намиращи се във всички държави — членки на ЕС, и в шест други държави (Норвегия, Обединеното кралство, Сърбия, Турция, Украйна, Швейцария).

Ролята на Консорциума е да координира и популяризира Мрежата и да предоставя експертния ѝ опит на ЕС с цел информационно осигуряване на дискусиите по политиките за неразпространение, контрол на оръжията и разоръжаване в съответните органи и разпространяване на идеи, анализи и препоръки. Консорциумът изпълни тази си задача чрез разнообразен набор от дейности, включително международни конференции и срещи, образователни дейности, публикации и информационни дейности. По време на фаза III от проекта обхватът на дейностите на Консорциума постепенно се разшири с оглед на необходимостта от повишаване на капацитета, осведомеността и възможностите в областта на разоръжаването, неразпространението и контрола на оръжията сред следващото поколение учени и специалисти, както и сред работещите в сферата на природните науки. Беше обърнато особено внимание и на необходимостта от включване на повече жени в работата.

Поради постоянното развитие на обстановката и предизвикателствата в областта на разоръжаването, неразпространението и контрола на оръжията организационните, научно-изследователските и информационните дейности на Консорциума и Мрежата са от особено значение за ЕС и неговите държави членки. Въз основа на работата, извършена през предходните етапи на проекта, представената в настоящия документ фаза IV на EUNPDC отразява начина, по който неговите дейности могат да продължат да способстват за предоставянето на информация от Консорциума и Мрежата за работата на ЕС в тази важна област.

1. **Общо управление**

В рамките на общото управление SIPRI ще продължи да наблюдава и координира дейностите на Консорциума и Европейската мрежа от независими експертни центрове по въпросите на неразпространението и разоръжаването (Мрежата), включително чрез организиране на срещи на Управителния комитет между представители на Европейската служба за външна дейност (ЕСВД), Европейската комисия и Консорциума и изпълнението на задълженията за докладване. Това включва и задачата за по-нататъшно разширяване на многообразието на Мрежата по отношение на академични дисциплини, география, пол и възраст. Общото управление предполага също всички членове на Консорциума да разполагат с време за изпълнението на общи управленски задачи (напр. участие в координационни заседания, представяне на разработки на координатора) и разходи за видимост.

Фаза IV (2022—2025 г.) ще включва също:

— създаването на програмен комитет на EUNPDC, състоящ се от представители на членовете на Консорциума, ЕСВД и Европейската комисия, който да допринася за съдържанието и организацията на годишната конференция и други проекти (напр. консултативната среща, поредиците публикации и ad hoc семинарите).

— провеждането на шест устни (виртуални или присъствени) информационни сесии за CONOP, COARM и други органи на ЕС, според случая, от експерти, свързани с членовете на Мрежата или Консорциума и по искане на ЕСВД (дейност, извършвана преди в рамките на проекта за Help Desk).

2. **Описание на проектите**

Следните цели са хоризонтални и се отнасят до всички проекти:

— гарантиране на многообразието на всички дейности по отношение на половете и в географско отношение

— подпомагане на следващото поколение експерти в областта на неразпространението и разоръжаването

2.1 **Организиране на годишна конференция по неразпространението и разоръжаването (водещ институт: IAI)**

Цел и описание на проекта

На годишната конференция с участието на правителствени експерти, независими експертни центрове и други специалисти от академичните среди от ЕС и асоциираните държави, както и от трети държави, ще бъдат обсъдени и набелязани по-нататъшни мерки за борба с разпространението на ОМУ и системите за тяхната доставка, както и свързаните с тях цели в областта на разоръжаването, и ще бъдат разгледани предизвикателствата, свързани с конвенционалните оръжия, включително противодействието на незаконната търговия и прекомерното натрупване на МОЛВ и боеприпаси за тях, както и отнасящите се до тях рискове и възможностите, предоставяни от новите технологии.

По време на фаза IV (2022—2025 г.) тази дейност обхваща ежегодното организиране на годишна конференция. Намерението на Консорциума е конференцията да бъде проведена присъствено, с възможност за излъчване на живо на част от събитието или на цялото събитие. В случай че продължат да се прилагат ограничения на пътуванията и събиранията, свързани с пандемията от COVID-19, Консорциумът е готов да промени формата на събитието, както вече беше направено по време на фаза III. Освен това:

— непосредствено преди или след годишната конференция ще се проведе присъствена среща на Мрежата. През цялата година ще се провеждат допълнителни виртуални срещи на Мрежата.

— Срещата Next Generation ще бъде организирана непосредствено преди или след годишната конференция, но във връзка с други дейности с участието на млади експерти (вж. точка 2.6 от настоящия документ).

— Бенефициентите на менторската програма на EUNPDC ще бъдат поканени да участват в конференцията.

Резултати от проекта

— поддържане на голяма международна конференция по въпросите на неразпространението и разоръжаването под европейско ръководство, която да продължи да бъде основно средище за насърчаване на стратегическото обсъждане на мерките за борба с разпространението на ОМУ и системите за тяхната доставка, както и на свързаните с тях цели в областта на разоръжаването, с оглед на справянето с предизвикателствата, свързани с конвенционалните оръжия, включително противодействие на незаконната търговия и прекомерното натрупване на МОЛВ и боеприпаси за тях.

— повишаване на видимостта и осведомеността за политиките на Съюза в областта на неразпространението на ОМУ и МОЛВ и по отношение на химичните, биологичните, радиологичните и ядрените (ХБРЯ) рискове сред правителствените служители, академичните среди и гражданското общество на трети държави.

— утвърждаване на ролята и сплотеността на Мрежата, както и на ролята на Съюза в тази област.

— изграждане на експертен опит в областта на неразпространението и разоръжаването в държави, където той е недостатъчен, включително в трети държави, със специален акцент върху подкрепата за следващото поколение.

— представяне на ориентирани към действия препоръки, което ще подобри изпълнението на стратегиите на ЕС за неразпространението на ОМУ и за МОЛВ и ще послужи като полезна подготвителна стъпка за действията на Съюза и международната общност, свързани с неразпространението и конвенционалните оръжия.

— подобряване на осведомеността и познанията сред институциите на Съюза, държавите членки, гражданското общество и трети държави относно заплахите, свързани с ОМУ и средствата за тяхната доставка, което би дало възможност за по-добро прогнозиране.

2.2 **Организиране на годишна консултативна среща по неразпространението и разоръжаването (водещ институт: FRS)**

Цел и описание на проекта

По време на консултативните срещи с участието на представители на ЕС, държавите членки и експертни центрове следва да бъдат разгледани както краткосрочните, така и средносрочните предизвикателства пред Съюза в областта на неразпространението и разоръжаването, по-специално ОМУ и средствата за тяхната доставка, конвенционалните оръжия, включително МОЛВ, новите видове оръжия и системите за доставка.

По време на фаза IV на проекта тази дейност обхваща организирането на едно консултативно заседание годишно, разделено на две части, всяка от които обхваща въпроси от областта на CONOP и COARM, както и изготвянето на доклади и/или препоръки на тази тема. Програмата за тези събития ще се изготвя в тясно сътрудничество с работните групи на ЕСВД и Съвета по ОВППС в областта на неразпространението и разоръжаването (CONOP) и контрола върху износа на оръжие (COARM). Когато е уместно, ще се провеждат консултации с други органи (напр. работната група на ЕСВД по въпросите на космическото пространство). По-конкретно:

— продължителността на годишната консултативна среща ще бъде максимум 2 дни, разпределени между заседанията на CONOP и COARM. Ще бъде присъствена, с участие във всяко от тези две заседания на CONOP и COARM на максимум 50 представители на европейски експертни центрове, държави от ЕС и институции на ЕС, специализирани по въпросите на разоръжаването и неразпространението на ОМУ и по въпросите на конвенционалните оръжия, включително МОЛВ, както и в областта на новите технологии.

— консултативната среща ще бъде присъствена с продължителност 2 дни, за да може обменът между участниците да бъде възможно най-интензивен.

Резултати от проекта

— обмен на информация и анализ по отношение на актуалните тенденции, свързани с разпространението, между специалисти, прилагащи политиките на практика, и експерти от академичните среди от държавите членки, както и специализирани служители от ЕСВД и институциите на Съюза;

— обсъждане на най-добрите начини и средства за изпълнение на политиките на Съюза срещу разпространението.

— предоставяне на конструктивна обратна връзка от страна на независимите европейски експертни центрове до Съюза относно неговите стратегии срещу разпространението на ОМУ и МОЛВ и формулиране на предложения от специалисти в областта до изследователите по повечето от темите на политиката с цел извършване на допълнителни изследвания.

— набелязване на значими въпроси в областта на неразпространението и разоръжаването за ориентирани към политиката доклади.

— изготвяне на ориентирани към политиката доклади, заедно с набор от ориентирани към действия препоръки към представителите на ВП.

2.3 **Организиране на 9 ad hoc семинара по неразпространението и разоръжаването**

Цел и описание на проекта

Тези ad hoc семинари следва да служат по-специално за консултации между Мрежата, Съюза и неговите държави членки на ad hoc принцип с оглед на разглеждането на значими събития и варианти на политиките на Съюза, както и да осигурят възможност на Мрежата, на държавите членки и на институциите на Съюза да установят контакт с целеви групи в рамките на Съюза и извън него.

Проектът предвижда организирането на максимум девет ad hoc експертни семинара и изготвянето на писмен информационен документ по темата. За фаза IV:

— три от семинарите ще бъдат присъствени, а шест ще се проведат във виртуален формат.

— в рамките на организацията на семинарите ще бъде възложено на експерти, свързани с Мрежата, Консорциума или, при необходимост, с други институти, да изготвят писмен информационен документ по темата на семинара. Тези информационни документи ще бъдат разпространени преди семинара като обща информация или след това с цел обобщаване на основните изводи. Всички информационни документи ще се публикуват на уебсайта на Консорциума.

— ЕСВД може да поиска и изготвянето на отделни документи (наричани преди Help Desk Papers) вместо един писмен документ, посветен на темата на ad hoc семинара.

Резултати от проекта

— обмен на информация и анализ по отношение на актуалните тенденции, свързани с разпространението, между специалисти, прилагащи политиките на практика, и експерти от академичните среди от държавите членки, както и специализирани служители от ЕСВД и институциите на Съюза;

— обсъждане на най-добрите начини и средства за изпълнение на политиките на Съюза срещу разпространението.

— предоставяне на конструктивна обратна връзка от страна на независимите експертни центрове на ЕС до Съюза относно неговите стратегии срещу разпространението на ОМУ и МОЛВ и формулиране на предложения от специалисти в областта до експертните центрове по повечето от темите на политиката с цел извършване на допълнителни изследвания.

— набелязване на значими въпроси в областта на неразпространението и разоръжаването за ориентирани към политиката доклади;

— изготвяне на ориентирани към политиката доклади, заедно с набор от ориентирани към действия препоръки към представителите на ВП. Тези доклади ще бъдат разпространени сред съответните институции на Съюза и държавите членки.

2.4 **Публикуване на 15 ориентационни документа на ЕС по неразпространението и разоръжаването (водещ институт: SIPRI)**

Цел и описание на проекта

Проектът предвижда да бъдат изготвени и публикувани до 15 ориентационни документа. Те ще бъдат възложени от Консорциума и разработени предимно в рамките на Консорциума или Мрежата с цел да се постигне балансирано представяне и многообразие на виждания от гледна точка на половете и тематичния и регионален експертен опит. Доколкото е възможно, в поредицата ориентационни документи ще се търси участието на специалисти от „следващото поколение“, за да се допринесе за професионалното им развитие. Ориентационните документи ще обхващат теми, които са в рамките на мандата на Консорциума. Всеки документ ще предлага препоръки/варианти на политиката. Всички ориентационни документи ще бъдат публикувани на уебсайта на Консорциума.

Резултати от проекта

— подобряване на политическия диалог и диалога в областта на сигурността относно мерките за борба с разпространението на ОМУ и системите за тяхната доставка, контрола на оръжията и разоръжаването, предимно между експерти, изследователи и представители на академичната общност.

— повишаване на осведомеността, познанията и разбирането в рамките на гражданското общество, мрежата на Съюза от независими експертни центрове по въпросите на неразпространението и правителствата, по въпросите, свързани с политиките на Съюза в областта на неразпространението, контрола на оръжията и разоръжаването.

— предлагане на политически и/или оперативни варианти на политиката на ВП, на институциите на Съюза и на държавите членки.

— разработване на действия в областта на неразпространението, контрола на оръжията и разоръжаването на равнището на Съюза с помощта на идеи, информация и анализ.

2.5 **Развитие и подобряване на образованието по въпроси на неразпространението и разоръжаването**

Проектът се състои от следните дейности:

2.5.1 ***Актуализиране на инфраструктурата и курсовете на EUNPD*** **(водещ институт: PRIF)**

Цел и описание на проекта

Тази дейност ще се съсредоточи върху разпространението и използването в световен мащаб на инструмента за електронно обучение, разработен в рамките на фази II и III. Понастоящем курсът обхваща 20 учебни единици по всички важни въпроси, свързани с неразпространението и разоръжаването. По време на фаза IV всички 20 единици ще бъдат редовно актуализирани, така че участниците в курса да работят с най-актуалните факти и данни. Поради значителните промени, настъпили в областта на неразпространението и разоръжаването през последните години, през тази фаза ще се наблегне предимно на съществено актуализиране на 15-те първоначални учебни единици, разработени между 2014 и 2017 г., по отношение на: съдържанието; удобството за ползване и потребителския интерфейс; графичния дизайн и видео дизайна. Тези промени ще улеснят осъвременяването на учебните единици.

Отново ще бъде обърнато специално внимание на достъпността, т.е. приспособяването за нуждите на потребители с увредено зрение или слух. Освен това разбираемостта на целия курс ще се подобри чрез цялостна езикова редакция от специалисти с роден английски език. Продължаването на работата и подпомагането на образователните институции ще даде възможност за лесно включване на електронното обучение в университетски магистърски програми и други образователни предложения и ще насърчи използването на курса за електронно обучение в световен мащаб.

Резултати от проекта

— поддържане, оптимизиране и актуализиране на съществуващия курс на EUNPD за електронно обучение, който обхваща всички значими аспекти на неразпространението и разоръжаването;

— установяване на контакт и подпомагане на преподавателите, лекторите и обучаващите при използването на образователните ресурси на Съюза в областта на неразпространението и разоръжаването;

— установяване на контакт и подпомагане на журналистите и младшите дипломати при използването на образователните ресурси на Съюза в областта на неразпространението и разоръжаването;

— оказване на подкрепа за обучението по контрол на оръжията, неразпространение и разоръжаване, провеждано на университетски семинари.

— оказване на подкрепа за съчетаването на електронно обучение и традиционно обучение („смесено обучение“).

— по-добро задълбочено познаване на политиките на ЕС в областта на неразпространението и разоръжаването в целия Съюз и в трети държави.

— предоставяне на постоянно актуализиран отворен образователен ресурс за всички заинтересовани страни, участващи в научните изследвания и програмирането в областта на неразпространението.

— осигуряване на основни познания в подкрепа на специалистите и учените в областта на неразпространението.

2.5.2 ***„Педагогическа клиника“ (център за педагогически ресурси)*** **(водещ институт: PRIF)**

Цел и описание на проекта

Тази дейност е продължение на започнатата през 2021/22 г. работа по подобряване на образованието по въпроси на разоръжаването, контрола на оръжията и неразпространението в ЕС. До момента в резултат на обширно онлайн проучване беше установено, че в последно време в университети в ЕС са водени 59 курса в тази област. Със съответните лектори бе установен индивидуален контакт. В отговор на това бяха предоставени 24 учебни помагала. След предварителна оценка бяха подбрани две референтни помагала и кратки резюмета на ключови текстове. По време на фаза IV ще бъдат компилирани курсове на европейски и северноамерикански университети и търсенето ще се разшири към други страни. Статистическият анализ постоянно ще се усъвършенства и актуализира. На лекторите и преподавателите ще бъдат предложени допълнителни материали.

Резултати от проекта

— представяне на широк набор от програми за учебни прояви на уебсайта на Консорциума за пример и вдъхновение.

— публикуване на статистическа оценка на съществуващите курсове, например по преподавани теми, теоретични подходи или представеност на половете, на уебсайта на Консорциума, и представяне на оценката на конференции или семинари.

— разработване и актуализиране на две референтни учебни помагала за начинаещи учители.

— публикуване на кратки резюмета на значими или липсващи текстове на уебсайта на Консорциума.

2.5.3 ***Курс за повишаване на осведомеността относно разпространението*** **(водещ институт: SIPRI)**

Цел и описание на проекта

Тази дейност включва организирането на 6 курса за повишаване на осведомеността относно рисковете, свързани с разпространението, за дипломирани студенти и докторанти в областта на природните науки и други имащи отношение области. Чрез нея се прави също връзка между социалните и природните науки, което беше определено като спешна необходимост през последната фаза. Това ще включва разработването на специална програма за различни видове публика (например в сферата на биомедицината, инженерството или ядрената област) и провеждането на два курса годишно. По време на фаза IV три от тези курсове ще бъдат присъствени и ще се организират в Стокхолм; три ще се проведат виртуално.

Резултати от проекта

— повишаване на капацитета на следващото поколение учени в областта на природните науки и други съответни области по отношение на инструментите и политиките за неразпространение;

— принос към целта на политиката на Съюза в областта на неразпространението чрез повишаване на осведомеността относно рисковете от разпространение сред специалности, характеризиращи се с големи рискове от разпространение и с развитие на технологиите; както и относно възможностите тези рискове да бъдат неутрализирани чрез технологичното развитие.

— съчетаване на дистанционно обучение (електронно обучение) и обучение на място („смесено обучение“).

2.6 **Популяризиране на въпросите на неразпространението и разоръжаването сред младите жени и следващото поколение**

Проектът се състои от следните дейности:

2.6.1 ***Стажантска програма*** **(водещ институт: PRIF)**

Цел и описание на проекта

Чрез тази дейност ще бъдат осигурени до 30 европейски стажа в областта на неразпространението и разоръжаването за дипломирани студенти или млади дипломати, всеки от които с продължителност до три месеца. Стажовете ще се организират и документират от Консорциума и ще съчетават участие в прояви и семинари, задания за четене и писане и интегриране на проекти. Всички институти, принадлежащи към мрежата, отговарят на критериите за приемащи институти. 24 от 30-те стажа са предназначени за европейски кандидати, а останалите шест са за кандидати от неевропейски страни. Всички стажанти ще бъдат поканени — в рамките на възможното — на конференциите и семинарите, организирани от Консорциума, които се провеждат по време на техния стаж.

Резултати от проекта

— подобрен капацитет по отношение на политиката и програмирането на неразпространението сред следващото поколение учени и специалисти, които я прилагат на практика.

— по-задълбочено познаване в целия Съюз на политиките на Съюза в областта на неразпространението и разоръжаването.

— постигане на по-добро разбиране в трети държави на стратегиите, политиките и подходите на Съюза в областта на неразпространението.

— създаване на мрежи от млади специалисти и представители на академичните среди и улесняване на практическото сътрудничество.

— засилено изграждане на капацитет във връзка с политиките на Съюза в областта на ОМУ и МОЛВ в рамките на Мрежата.

2.6.2 ***Програма за дейности и менторство за следващото поколение и младите жени (Next Generation and Young Women activities and Mentorship Programme)*** **(водещ институт: VCDNP)**

Цел и описание на проекта

Проектът е вдъхновен от широко споделеното усещане, сред експертите и практикуващите специалисти в областта на неразпространението, разоръжаването и контрола на оръжията, за наличие на възрастов и основан на пола дисбаланс, и има за цел да запознае студентите от първа, втора и трета степен на висшето образование с въпросите на неразпространението, разоръжаването и контрола на оръжията, да повиши осведомеността им и да ги насърчи да участват в прояви и семинари по теми от областта. По време на фаза IV ще бъдат организирани две присъствени посещения годишно в университети в Европа с цел придаване на видимост на областта и предлагане на повече възможности за младите учени. Ще продължат да се организират уебинари по тематични въпроси, винаги с информация за кариерни възможности или перспективи за работа на младите хора.

За да се постигне по-широко участие на жените, по време на фаза IV ежегодно ще бъде осъществявана официална менторска програма (с продължителност 1 година), в рамките на която 20 млади жени ще работят с 20 ментори с цел оптимизиране на индивидуалните контакти, подобряване на разбирането за областта и предоставяне на съвети за кариерно развитие. Менторската програма ще се придружава от експертни сесии, социални прояви и семинари за подобряване на уменията.

Резултати от проекта

— да се повиши капацитетът в областта на неразпространението, разоръжаването и контрола на оръжията сред следващото поколение учени и практикуващи специалисти.

— да се постигне по-добро разбиране на областта и съответните политики на ЕС.

— да се повиши осведомеността за възможностите младите учени, особено жените, да се ангажират по-активно в областта на неразпространението, разоръжаването и контрола на оръжията.

— да се засилят връзките между младите специалисти, както и между тях и утвърдените експерти.

— да се засили диалогът с млади учени, заинтересовани да научат повече за областта и да навлязат в нея.

2.7 **Посещение на стипендианти по програмата на ООН по въпросите на разоръжаването в Брюксел (водещ институт: VCDNP)**

Цел и описание на проекта

Проектът предвижда, в рамките на програмата на ООН за стипендианти по въпросите на разоръжаването, организирането на 2- до 3-дневни учебни посещения в Брюксел с цел участниците да научат повече за ЕС, за неговите политики, начини на функциониране и институции. Графикът на посещението ще се вписва в европейския компонент на програмата за стипендианти. Програмата цели цялостно представяне на основните институции и органите на ЕС, определящи политиките, по-специално в областта на неразпространението и разоръжаването, и изнасяне на тематични презентации за работата на ЕС по тези въпроси, включително програмите за подкрепа в полза на трети държави.

Резултати от проекта

— подобряване на знанията за функционирането, институциите, политиките на ЕС и на тяхната видимост, както и на програмите в подкрепа на неразпространението и разоръжаването в трети държави.

— повишаване на експертния опит по въпросите, свързани с ОМУ и МОЛВ, в партньорските държави и в трети държави,

— засилване на сътрудничеството със Службата на ООН по въпросите на разоръжаването и принос към усилията в областта на образованието, полагани в рамките на програмата на ООН за стипендианти по въпросите на разоръжаването.

2.8 **Информационни и комуникационни дейности (водещ институт: FRS)**

Проектът се състои от следните дейности:

***Уебсайт, платформа на Мрежата и информационна дейност* (водещ институт: FRS)**

Цел и описание на проекта

По тази дейност се осигуряват средства за уеб хостинг, уеб дизайн и техническа поддръжка на уебсайта на Консорциума и социалните мрежи (Twitter, LinkedIn, Youtube). След създаването на цифрова платформа за сътрудничество през предходната фаза за улесняване на комуникацията, сътрудничеството и обмена на най-добри практики в рамките на Мрежата, тази дейност ще обхване управлението на общността, актуализациите и техническата поддръжка на платформата. Членовете на Мрежата ще участват по-пряко чрез тази цифрова платформа за сътрудничество, като общуват помежду си на форума, споделят своите ресурси и предстоящи прояви и подават актуална информация за своите експерти и своя институт. Всяко индивидуално търсене ще позволява да се създаде специфичен профил на платформата, да се получи информация за EUNPDC и Мрежата и да се общува с други потребители. Освен това:

— публикациите, проявите и възможностите за работа на Консорциума и другите членове на Мрежата ще продължават да се популяризират и подпомагат на различните платформи.

— конференциите, организирани от Консорциума, ще продължават да се популяризират и представят на уебсайта (работни документи, програми, презентации, видеозаписи на открити заседания, ако има такива).

— възможностите за обучение по линия на Консорциума, включително курсът за електронно обучение, педагогическите ресурси, инициативата „Young Women and Next Generation“, възможностите за стипендии и стажове ще продължават да се популяризират в специален раздел на уебсайта.

— ще бъдат създадени връзки между уебсайта и платформата, за да се гарантира включването и редовното актуализиране на всички информационни и комуникационни инструменти, използвани от Консорциума.

— бюлетинът ще продължи да се публикува всеки месец. Всеки брой ще включва: 1) форум, даващ възможност на представителите на мрежата да популяризират изследователските си дейности, с акцент върху най-актуалните; б) актуализирана информация за дейностите на Консорциума; в) информация за дейностите на членовете на Мрежата; г) редакционен материал по въпроси на неразпространението и разоръжаването, които са от значение за политиката на ЕС.

2.8.1 **Създаване на подкаст на EUNPDC (водещ институт: IISS-Europe)**

Цел и описание на проекта

Тази дейност предвижда стартирането на подкаст на EUNPDC по тематични въпроси в рамките на мандата на Консорциума. По време на фаза IV на проекта се планира подкастът, който ще се поддържа от IISS-Europe, да включва 36 епизода.

Резултати от проекта

— подобряване на осведомеността и познанията сред институциите на Съюза, държавите членки, гражданското общество и трети държави относно заплахите, свързани с конвенционалните оръжия, ОМУ и средствата за тяхната доставка, което би дало възможност за по-добро прогнозиране.

— съдействие за по-доброто разбиране на стратегиите на ЕС за неразпространение на ОМУ и за МОЛВ от страна на гражданското общество.

— осигуряване на взаимодействие между Съюза и мрежата от експертни центрове.

— управление на платформа, на която експертните центрове по въпросите на неразпространението могат непрекъснато да обменят своите независими становища и анализи по въпросите на разпространението на ОМУ и конвенционалните оръжия, включително МОЛВ.

— разширяване, управление и актуализиране на съществуващата мрежа от независими експертни центрове.

— постоянно и безплатно изтегляне от интернет на документи от заседанията на Мрежата и от независимите експертни центрове, които са изразили желание безвъзмездно да споделят резултатите от своите научни изследвания.